

Luther descopere „dreptatea lui Dumnezeu”

Lovituri de ciocan răsună în jurul bisericii castelului din Wittenberg: un călugăr tânăr cu numele Martin Luther prinde în cuie un document pe ușa bisericii, pe care el l-a intitulat „95 de teze”, pe care el dorește să le discute public. Sunt întrebări referitoare la învățătura bisericii și la practică, pe care Luther le consideră a fi nebiblice și asupra cărora el vrea să atragă atenția.

Istoria arată că aceste lovituri de ciocan nu numai au deranjat pacea clădirii bisericii în acea zi; ea a deranjat și pacea creștinătății din timpul acela și indica faptul că în sfârșit adevărul bătea la ușa rătăcirii. Era anul 1517.

Ce l-a mânat pe tânărul călugăr în acea zi fatală să meargă cu ciocanul și cuiele? Scurt înainte de aceasta apăruse nu departe de Wittenberg un alt călugăr și a vândut ceva deosebit. Tetzel, așa era numele lui, a făcut o avere prin vânzarea de scrisori de indulgență. Acestea erau hârtii care garantau cumpărătorului o pedeapsă redusă în purgatoriu. Potrivit doctrinei bisericii din timpul acela sufletul credinciosului nu ar ajunge imediat după moarte în cer, ci ar merge într-un loc numit purgatoriu. Acolo devii curățit de păcatele pe care nu le-ai mărturisit și de care nu te-ai căit. Durata de ședere este diferită pentru fiecare om, însă toți trebuie să sufere greu în purgatoriu. Vânzarea de astfel de scrisori de indulgență era foarte răspândită în timpul lui Luther. Tetzel însă le-a adăugat o însușire deosebită: scrisorile lui de indulgență, așa afirma el, ar fi deosebite, căci nu numai se poate scurta pedeapsa viitoare în purgatoriu, dacă se cumpăra una din aceste scrisori de indulgență, ci și pedeapsa actuală a aceluia care erau deja morți și în chinuri. El striga: „De îndată ce banii se rostogolesc în cutie, sufletul sare afară din purgatoriu!” Cine voia să piardă ocazia de a elibera din chin pe mama lui moartă, pe tatăl lui, pe bunicii lui, pe prietenii lui, și așa mai departe? Tetzel a avut succes, și banii curgeau cu grămadă.

Luther era revoltat. Când el a devenit călugăr, el și-a chinuit sufletul și și-a martirizat trupul cu îndrăzneală inutilă, ca să-și ispășească păcatele. Atunci într-o zi la studiul biblic s-a lovit de un verset din epistola către Galateni: „Cel drept va trăi din credință” (Galateni 3.11). Deodată lui Martin Luther a început să-i devină clar: toate încercările slabe, pe care le întreprindem ca să ne îndreptăm și să ispășim pentru păcatele noastre sunt inutile și lipsite de sens. Bărbații, femeile și copiii nu sunt salvați de pedeapsa pentru păcatele lor prin ceea ce fac (sau plătesc), ci prin ceea ce ei cred. Credința în lucrarea de ispășire făcută de Hristos este singura suficientă pentru a deveni salvat. Luther a fost învățat că „dreptatea lui Dumnezeu” din Romani 1.17 înseamnă dreptatea cu care Dumnezeu pedepsește pe păcătos. Acum el a învățat că această formulare nu înseamnă același lucru. În loc de aceasta Luther scrie:

Atunci am început să înțeleg că „dreptatea lui Dumnezeu” este dreptatea cu care Dumnezeu ne îndreptățește prin har și îndurare, prin intermediul credinței. Atunci am simțit că eu am fost cu totul născut din nou și eu însumi am intrat în Paradis prin ușa deschisă.

Luther era plin de bucurie pentru harul lui Dumnezeu. Cum poate acest Tetzl să îndrăznească să afirme în numele bisericii că sufletul ar fi eliberat de judecată prin simpla plătire cu bani!

Ce speranță falsă a trezit acest Tetzl în capetele poporului simplu! Biserica ar trebui să știe despre această înșelăciune și să-i interzică să adune bani în acest mod fals.

Este improbabil că Martin Luther cu cele 95 de teze a intenționat să ajungă vreodată la ceea ce în cele din urmă s-a ajuns. Ele au fost scrise inițial în limba latină, însă alții le-au tradus în germană, pentru ca oamenii simplii să le poată citi. Revolta, care a rezultat din aceasta, a condus în cele din urmă că Martin Luther a fost chemat în 1521 să dea socoteală înaintea parlamentului Reichului de la Worms. Scopul: voiau să-l determine să retragă învățătura lui. Erau prezenți unii din cei mai mari demnitari bisericești din timpul acela. Viața lui Luther era în joc. Când el a intrat în încăperea, scrierile lui stăteau pe o masă înaintea lui, și el a fost rugat să confirme că ele erau ale lui. Când a făcut aceasta, a fost solicitat să „le retragă” – să recunoască că ele erau false și eronate. Luther a cerut să i se acorde o noapte să se gândească la aceasta. El știa foarte bine: dacă refuză să spună că el a greșit, cu cea mai mare probabilitate va fi condamnat la moarte și ars de viu, legat pe un stâlp ca eretic. În ziua următoare Martin Luther stătea singur într-o cameră supraaglomerată față în față cu oștirea Reichului și cu puterea Bisericii Romano-Catolice mondiale, care niciodată încă nu a fost contrazisă. El a răspuns la întrebare cu glas tare și clar:

Dacă nu voi fi convins prin mărturiile Scripturii și motive logice clare - căci eu nu-L cred nici pe Papa și nici conciliile, căci este foarte clar că ei s-au înșelat deseori și s-au contrazis pe ei înșiși -, eu sunt biruit în conștiința mea și cucerit de Cuvântul lui Dumnezeu prin pasajele din Sfânta Scriptură, pe care le-am citat. De aceea eu nu pot și nu vreau să retrag nimic, căci nu vreau să fac ceva împotriva conștiinței și nici nu este de folos. Dumnezeu să-mi ajute, Amin!

Așa cum au răsunit de secole loviturile de ciocan pe acea ușă a bisericii, la fel au răsunit și cuvintele îndrăznețe ale unui bărbat viteaz. Luther a fost salvat de prieteni, înainte să poată fi arestat din cauza ereziei. El a fost ținut ascuns într-un castel și protejat de puteri politice puternice. Acolo el a tradus Biblia în germană din latină, care era citită numai de conducătorii bisericii. Era pentru prima dată când Biblia putea fi obținută în limba poporului. Curajul lui Luther a făcut ca Biblia să se traducă și în engleză. Scrierile lui și învățătura lui despre îndreptățirea numai pe baza credinței s-au răspândit în lumea întreagă.

Fără îndoială Luther a avut greșelile lui. Niciunul din noi nu este desăvârșit. În multe privințe el nu a mers suficient de departe în respingerea învățăturii romano-catolice. Alți reformatori au mers pe urmele lui și au descoperit alte adevăruri în Biblie. [...] Luther era la timpul lui un bărbat cu un temperament care nu plăcea oricui. Însă Dumnezeu l-a folosit pentru ca învățătura despre îndreptățire să fie restabilită – îndreptățirea numai prin credință, fără de care nici un om nu poate fi mântuit. [...]